

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 14P/17/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118202077
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Tomašovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2118202077.13

Uznesenie

Okresný súd Trnava v konaní vedenom pred sudkyňou Mgr. Andreou Tomašovičovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: I. B., D.. XX.X.XXXX, trvale bytom S.. Y. XX, H., v konaní zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: matka Z. G., D.. X.X.XXXX, N. S.. Y. XX, H., a otec F. B., D.. XX.X.XXXX, N. A. Z. X, XXXX, N., Ö., o zverení maloletej do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov: X. A. G., D.. XX.X.XXXX a X. G. G., D.. XX.X.XXXX, obaja bytom S.. Y. XX, H., takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletú I. B., D.. XX.X.XXXX, do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov - navrhovateľky 1. G. G., D.. XX.X.XXXX a navrhovateľa 2. A. G., D.. XX.X.XXXX, obaja bytom S.. Y. XXXX/XX, H., ktorí budú vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú, zabezpečovať jej výchovu, výživu, všestranný vývoj, v bežných veciach budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok s tým, že sú povinní najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace, oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletej spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením.

II. Otec je povinný platiť výživné pre maloletú vo výške 100 eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 20. dňa každého mesiaca vopred na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

Matka je povinná platiť výživné pre maloletú vo výške 50 eur mesačne, ktoré výživné je povinná platiť vždy do 20. dňa každého mesiaca vopred na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

III. Súd konanie o návrhu na nariadenie výchovného opatrenia za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky maloletej zastavuje.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

V. Súd štátu náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 28.2.2018, doručeným súdu dňa 2.3.2018, sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava domáhal vo veci samej nariadenia výchovného opatrenia, ktorým by bol maloletej I. nariadený pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, v trvaní najdlhšie 6 mesiacov odo dňa umiestnenia a matke aby bola uložená povinnosť spolupracovať so zariadením na výkon rozhodnutia súdu.

2. Návrh odôvodnil tým, že dňa 8.1.2018 starý otec maloletej A. G., oznámil zanedbávanie starostlivosti a fyzické týranie maloletej I. jej matkou. Podľa jeho vyjadrenia, je matka maloletej závislá na alkohole,

neprispeva na výživu maloletej I., starostlivosť o ktorú zabezpečujú starí rodičia. Matka je denne pod vplyvom alkoholu, otec maloletej žije v Rakúsku a o I. sa nezaujíma. Preverovaním starostlivosti o maloletú v základnej škole bolo zistené, že maloletá má dobrý prospech. Podľa vyjadrenia triednej učiteľky a riaditeľky školy, má však I. problémové správanie voči spolužiakom aj voči učiteľom. Správa sa vyzývavo a rada vyvoláva konflikty. Matka sa o prospech dcéry nezaujíma, s prípravou do školy pomáha I. väčšinou starý otec, na ktorého je silne citovo viazaná.

3. Otec dieťaťa sa k podanému návrhu vyjadril písomným podaním doručeným súdu dňa 15.10.2018, ktorým žiadal, aby boli prijaté potrebné opatrenia pre dobro dieťaťa tak, aby sa maloletá dostala do prostredia vyhovujúcom pre dieťa. Zároveň sa vyjadril aj ohľadom svojej situácie a uviedol, že pre svoj nepriaznivý zdravotný stav do roku 2016 poberal pomoc v núdzi a od roka 2016 mu bol priznaný invalidný dôchodok.

4. Z dokazovania vykonaného oboznámením sa s listinnými dôkazmi a výsluchom matky a starých rodičov maloletého dieťaťa súd zistil, že maloletá I. sa narodila zo vzťahu jej matky a otca, ktorí manželia nikdy neboli. Rodičovské práva voči maloletej boli upravené rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 20P/271/2009-107 zo dňa 11.7.2011, ktorý v spojení s opravným uznesením č.k. 20P/271/2009-125 zo dňa 17.8.2011, nadobudol právoplatnosť dňa 8.11.2011. Týmto rozhodnutím bola maloletá I. zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu dieťaťa sumou 100 eur mesačne s účinnosťou od 1.4.2010. Od tej doby zabezpečuje osobnú starostlivosť o dieťa matka, ktorá spolu s maloletou býva v domácnosti svojich rodičov, A. a G. G.Y..

5. V priebehu konania začal na základe odporúčania Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, pracovať s matkou dieťaťa a maloletým dieťaťom akreditovaný subjekt TENENET o.z. Senec, ktorý začal s rodinou pracovať a spolupracovať na zmene situácie v rodine, hlavne zo strany matky dieťaťa tak, aby zvládla svoju závislosť na alkohole, čo maloletá ťažko znáša a z tejto situácie následne vyplývajú konflikty a napäté stavy v rodine. V dôsledku tejto spolupráce postupne nastávala v rodine maloletej zmena k lepšiemu, čo zhodnotil jednak akreditovaný subjekt, ako aj samotná matka a maloletá I.. Preto bolo v záujem dieťaťa, aby bol spoločnosti TENENET o.z. poskytnutý priestor pre prácu s rodinou, aby pomohli matke nadobudnúť rodičovské zručnosti vo vzťahu k maloletej, aby aj naďalej bola motivovaná k abstinencii, aby sa popracovalo na zlepšení vzájomnej komunikácie v rámci rodiny a aby sa vytvoril priestor na odstránenie nevhodného správania sa maloletej v škole, pretože až plynutím času bude možné zistiť, či z dlhodobšieho hľadiska toto skonštatované zlepšenie, speje k odstráneniu nedostatkov vo výchove maloletej a k úplnej abstinencii matky, prípadne či nejde zo strany matky len o účelové správanie sa počas trvania tohto konania. Následne sociálna pracovníčka akreditovaného subjektu, podľa toho ako sa vplyvom spolupráce s rodinou vyvinula situácia, ponúkla starým rodičom možnosť zverenia maloletej do ich osobnej starostlivosti, nakoľko pokiaľ by starí rodičia spĺňali podmienky pre zverenie maloletej, náhradná osobná starostlivosť starých rodičov o maloletú, sa javila v danom prípade ako najlepšie riešenie. Starí rodičia o zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti jednoznačne prejavili záujem. Maloletá I. aj naďalej svojej matke dôveruje a verí, že prestane požívať alkoholické nápoje a bude sa o ňu riadne starať, do tej doby, kým sa však matke podarí dostať zo závislosti na alkohole, maloletá uprednostnila zverenie do starostlivosti svojich starých rodičov pred zverením do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. Maloletá je v domácnosti starých rodičov kľudnejšia, je spokojná, starých rodičov rešpektuje a táto situácia jej vyhovuje a je pre ňu prínosná. Matka v súčasnej dobe nežije v spoločnej domácnosti s maloletou, býva so svojim priateľom, kontakt s dieťaťom však udržiava.

6. Vzhľadom na prejavovaný záujem starých rodičov maloletej I. o jej zverenie do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, s čím zároveň aj maloletá vyjadrila súhlas, súd uznesením č.k. 14P/17/2018-182 zo dňa 21.11.2019, začal konanie o zverení maloletej I. do náhradnej osobnej starostlivosti a zároveň pribral do konania ako účastníkov konania starých rodičov, A. a G. G..

7. Procesný opatrovník dieťaťa na pojednávaní dňa 25.2.2020 súdu uviedol, že od podania návrhu na nariadenie výchovného opatrenia dňa 2.3.2018, sa situácia ohľadom maloletej I. postupne vyvíjala a menila k lepšiemu. Matka dieťaťa, starí rodičia a aj samotná maloletá, prejavili záujem a snahu na zlepšení vzájomnej komunikácie a na úprave rodinných pomerov, pričom dospeli k záveru, že za daných okolností je najvhodnejším riešením zabezpečiť starostlivosť o maloletú formou zverenia do náhradnej

osobnej starostlivosti starých rodičov. Z toho dôvodu návrh na nariadenie výchovného opatrenia zo dňa 2.3.2018 zbral v celom rozsahu späť a žiadal konanie o tomto návrhu zastaviť.

8. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

9. Podľa § 45 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

10. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

11. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

12. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

13. Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

14. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

15. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý

z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihladne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Súd môže maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby ako rodiča, je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov a prichádza do úvahy v prípade, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa.

18. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch.

19. Z vykonaného dokazovania a zisteného stavu veci, sledujúc v prvom rade záujem maloletého dieťaťa, vyvodil súd ten záver, že momentálne je v najlepšom záujme maloletej I. jej zverenie do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov maloletej. V danom prípade starí rodičia prejavili záujem o zverenie maloletej do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko matka maloletej v súčasnej dobe nie je schopná pre svoju závislosť na alkohole riadne a stabilne zabezpečiť starostlivosť o dieťa, rovnako tak ani otec dieťaťa nie je schopný zabezpečiť jej starostlivosť, pričom o toto otec záujem ani neprejavil. Starí rodičia sa od narodenia starajú o maloletú spolu s jej matkou, poznajú potreby dieťaťa, ich zdravotný stav im dovoľuje naďalej zabezpečovať starostlivosť o dieťa a vo svojej domácnosti majú vytvorené vhodné podmienky pre zdravý vývoj dieťaťa. Spĺňajú predpoklady pre zverenie aj po psychickej stránke. Maloletá I. starým rodičom v domácnosti aj pomáha a plní si svoje povinnosti, podieľa sa na chode domácnosti. Pokiaľ ide o posudok zo školy, táto skonštatovala, že dieťa má aj naďalej dobré výsledky, plní si svoje školské povinnosti, problém je ešte stále v správaní sa dieťaťa, čo sa pripisuje situácii, v ktorej sa dieťa nachádza. Spolupráca s akreditovaným subjektom TENENET o.z., je však aj pre dieťa prospešná.

20. Spolu s rozhodovaním o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča je potrebné rozhodnúť aj o výživnom pre maloleté dieťa (§ 81 ods. 1 Zákona o rodine), a to v zmysle zásad určených v ustanovení § 62 a nasl. Zákona o rodine, teda s ohľadom na schopnosti, možnosti, majetkové a príjmové pomery povinného rodiča, ako aj potreby maloletého dieťaťa. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom plnenie vyživovacej povinnosti rodičov je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým dieťa nie je schopné sa samé živiť a má prednosť pred inými výdavkami rodičov.

21. V danej veci súd zistil, že matka prispieva na výživu maloletej sumou 50 eur, a výživné v takejto výške je aj naďalej schopná zo svojho príjmu platiť. Otec si riadne plní svoju vyživovaciu povinnosť určenú mu rozsudkom súdu, preto aj v ďalšom období ponechal súd výšku výživného zo strany otca v nezmenenej výške, jediné čo sa oproti doterajšiemu obdobiu mení, je platobné miesto kam má otec výživné poukazovať, keď to už nie je k rukám matky, ale na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

22. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z.).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP).